

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

9 Surrexerunt autem quidam de synagoga, quae appellatur Libertinorum, & Cyrenensium, & Alexandrinorum, & eorum qui erant à Cilicia & Asia disputantes cum Stephano.

10 Et non poterant resistere sapientiae & Spiritui qui loquebatur, propter quod redarguerentur ab eo cum omni fiducia.

11 Tunc summisserunt viros, qui dicerent se audivisse eum dicentem verba blasphemiae in Moysen & Deum.

12 Commoverunt itaque plebes, & Seniores & Scribas: & concurrerunt rapuerunt eum, & adduxerunt in concilium,

13 Et statuerunt falsos testes qui dicerent, Homo iste non cessat loqui verba aduersus locum sanctum & Legem.

14 Audiuimus enim eum dicentem, quoniam Iesus Nazarenus hic, destruet locum istum & mutabit traditiones quas tradidit nobis Moyses.

15 Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio, viderunt faciem eius tanquam faciem Angeli.

CAP. VII.

1 Dixit autem princeps Sacerdotum, Si haec ita se habent?

Libertina quae dicitur synagoga ex homines & surrexerunt & disceptantes Asia & ex Cilicia & ij qui ex & Alexandria Cyrenae & eorum qui erant à Cilicia & Asia disputantes cum Stephano

10 Et non poterant resistere sapientiae & Spiritui qui loquebatur, propter quod redarguerentur ab eo cum omni fiducia.

11 Tunc summisserunt viros, qui dicerent se audivisse eum dicentem verba blasphemiae in Moysen & Deum.

12 Commoverunt itaque plebes, & Seniores & Scribas: & concurrerunt rapuerunt eum, & adduxerunt in concilium,

13 Et statuerunt falsos testes qui dicerent, Homo iste non cessat loqui verba aduersus locum sanctum & Legem.

14 Audiuimus enim eum dicentem, quoniam Iesus Nazarenus hic, destruet locum istum & mutabit traditiones quas tradidit nobis Moyses.

15 Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio, viderunt faciem eius tanquam faciem Angeli.

Candidatorum quinte dici

דיונים חמשה דחורא

cessat non vir iste qui diceret falsos testes & statuerunt

13 Et statuerunt falsos testes qui dicerent, Homo iste non cessat loqui verba aduersus locum sanctum & Legem.

14 Audiuimus enim eum dicentem, quoniam Iesus Nazarenus hic, destruet locum istum & mutabit traditiones quas tradidit nobis Moyses.

15 Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio, viderunt faciem eius tanquam faciem Angeli.

15 Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio, viderunt faciem eius tanquam faciem Angeli.

angeli vultum quasi vultum eius

פרצופה איך פרצופא דמלאכא

caput

קפלאון

essent ita hzc nunquid sacerdos summus & interrogans eos

1 ושאלרה רב כהנא דאן הוה דהלין הכנא אנין

9 αἰετίσας δὲ ἄλλοι οἱ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτινῶν, καὶ Κυρηναιῶν, καὶ Ἀλεξανδρινῶν, καὶ ἐκ τῆς Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ· 10 καὶ ἔτι ἰσχυρῶς ἀποκρίναντες τῷ Θεῷ καὶ τῷ λαῷ ἡμῶν ἠγάθῃ. 11 ὅτι οὐκ ἔβουλετο ἀφαιρεῖν λέγοντας, ὅτι ἀνακράσει αὐτὸν λαλοῦντες ῥήματα βλασφημίας εἰς Μωυσῆν καὶ τὸν Θεόν. 12 στωικιστῶν τε τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν ἑρμηνοματῶν, καὶ ἑσθητῶν τε συναρπάσαντων αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον· 13 ἔστησαν τε μαρτυροῦντες λέγοντας, ὅτι ἠρώμενος εἶπεν ὅτι παύσειν ἡμᾶς βλασφημίας λαλοῦντες τὸ πῶς τὸ ἅγιον καὶ τὸ ὄνομα· 14 ἀνακράσει γὰρ αὐτὸν λέγοντες, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρενὸς εἶπεν κατελύσει τὸν ἕβρον τούτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρορθώσαν ἡμῖν Μωϋσῆς. 15 καὶ ἀποκρίναντες αὐτὸν ἄλλοι οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνέδριῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς τὸ πρόσωπον ἀγγέλου.

Κεφ. ζ.

1 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, εἰ ἄρα ταῦτα ἔτι εἶπες·

NOV
TES
TU
A
V.

Deus audite & patres nostri fratres viri ait verò ipse
 הו דיין אמר נברא אחיו ואכהתן שמעו אלהי
 inter esset eum Abraham patri nostro apparuit gloriæ
 דתשבוחתא אתהו לאבון אברהם כד איתוהי הוא בית
 ei erat & dicens in Charran habitaret venisset priusquam fluuios
 נהדין עד דלא נאתא נעמר כחרון ואמר הוא לה
 illam in terram & veni cognationis tuæ filiis & de terra tua de
 דפוק מן ארעך ומן לות בני טוחמך ותלא לארעא אידא
 & venit Chaldæorum terra de Abraham egressus est & tunc quā monstrauero tibi
 דאחויך : והודיו נפק אברהם מן ארעא דכלדיא ואתא
 in terram Deus transfuit cum pater ei obiisset cum & illie in Charran habitare
 עמר כחרון ומן תמן כד מית אבוהי שנייה אלהא לארעא
 ei dedit nec hodie estis habitantes in qua hanc
 הדני דבה עמרין אנתון יומנא : וללא יוב לה
 fuerat & pollicietus pedis longitudinem non etiam in ea hereditatem
 ורתוא ביה אף לא דורכתא דרגלא ואשתודי הוא
 esset non cum & semini eius eam hereditario possideret ve ei quod eā daret
 דגתליה לה איד דלמארתיה לה ולזרעה כד לית הוא
 quia erit ei diceret dum Deus cum eo fuerat & loqueris filius ei
 לה ברא : ומלל הוא עמה אלהא כד אמר לה דנהוא
 eū & malè afficiet & seruituti illud subiiciet extranea in terra in quinquā semē tuum
 זרעך תותבא בארעא נובריתא ונשעברוניה ונבאשון לה
 cōdemnabo eā seruitutem cui seruerint & gentem annis centum quatuor
 ארבע מאא שנין : ולעמא דנפלהון עברותא ארונויה
 in loco me & colent exibunt hæc & post Deus dicit ego
 אנא אמר אלהא ומן כתר הליו נפקון ונפלהון לי באתרא
 Isaac genuit tunc circuncisionis fœdus ei & dedit hoc
 הנא : ויהב לה דיתקא דגורתא והודיו אולד לאיסחק
 & Iacob Iacob genuit & Isaac octauo in die & circuncidit eū
 וגזרה ביומא תמיניא ואיסחק אולד ליעקוב ויעקוב
 Ioseph inuiderunt patres nostri Iisli patres nostros duodecim genuit
 אולד לתרעסר אבהתן : והגון אבהתן טנו ביוסר
 erat cum eo & Deus Aegyptiis & vëdiderūt eū
 ובנוהו למצרין ואלהא עמה הוא :

2 Qui ait, Viri fratres & patres audite. Deus gloriæ apparuit Patri nostro Abraham cum esset in Mesopotamia, prius quàm moraretur in Charran, & dixit ad illum.
 3 Exi de terra tua, & de cognatione tua, & veni in terram quam monstrauero tibi.
 4 Tunc exiit de terra Chaldæorū, & habitauit in Charran. Et inde, postquàm mortuus est pater eius, transfuit illum in terram istam, in qua nunc vos habitatis.
 5 Et non dedit illi hereditatem in ea, nec passum pedis, sed repromisit dare illi eam in possessionem, & semini eius post ipsum, cum non haberet filium.
 6 Locutus est autem ei Deus, Quia erit semen eius accola in terra aliena, & seruituri eos subiicient, & malè tractabunt eos annis quādringentis.
 7 Et gentem cui seruerint, iudicabo ego, dicit Dominus: & post hæc exibunt, & seruient mihi in loco isto.
 8 Et dedit illi testamentum circuncisionis & sic genuit Isaac, & circuncidit eum die octauo: & Isaac, Iacob: & Iacob, duodecim Patriarchas.
 9 Et Patriarchæ amulantes, Ioseph vendiderunt in Aegyptum, & erat Deus cum eo.

2 הו דיין אמר נברא אחיו ואכהתן שמעו אלהי
 3 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית
 4 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית
 5 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית
 6 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית
 7 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית
 8 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית
 9 ויהי כהן אלהי אברהם כד איתוהי הוא בית

10 Et eripuit eum ex omnibus tribulationibus eius, & dedit ei gratiam & sapientiam in conspectu Pharaonis regis Aegyptiorum, & constituit eum praepositum super Aegyptum & super omnem domum suam.

11 Venit autem fames in uniuersam Aegyptum & Chanán, & tribulatio magna: & non inueniebant cibos patres nostri.

12 Cùm audisset autem Iacob esse frumentum in Aegypto, misit patres nostros primùm:

13 Et in secundo cognitus est Ioseph à fratribus suis, & manifestatum est Pharaoni genus eius.

14 Mittens autem Ioseph, acceperunt Iacob patrem suum, & omnem cognationem suam in animabus septuagintaquinque.

15 Et descendit Iacob in Aegyptum: & defunctus est ipse & patres nostri.

16 Et translati sunt in Sichem, & positi sunt in sepulchro, quod emit Abraham pretio argenti à filiis Hemor filij Sichem.

17 Cùm autem appropinquaret tempus promissionis, quam professus erat Deus Abraham, creuit populus & multiplicatus est in Aegypto.

18 Quoadusque surrexit alius rex in Aegypto, qui non sciebat Ioseph.

19 Hic circumueniens genus nostrum, affixit patres nostros, ut exponerent infantes suos, ne viuificarentur.

gratiam ei & dedit oppressionibus eius omnibus ab & liberauit eum
 ופרקה הוא מן בלהותו ויהב לה טובות
 super principē & constituit eum Aegyptiorū rege Pharaone coram & sapientiam
 וקבצוה קדם פרעון מלכא דמצרין ואקימה רישא על
 donum suam totam & super Aegyptum
 מצרין ועל בלה ביהתרה
 infantium occisionis

דקטליה דילודי

& in terra Aegypto in uniuersa magna & oppressio fames & fuit
 והוא כפנא ואולענא רבנא בכלה מצרין ובארעא
 audisset & cùm patribus nostris ad satietatē eis erat & non Chanaan
 זמנעו ולית הוא להון למסכע לאבהתן: וכר שמע
 primū patres nostros fuerat mittēs in Aegypto frumētum quod esset Iacob
 יעקוב דאית עבורא במצרין שדר הוא לאבהתן לוקדם:
 fratribus suis seipsum Ioseph patefecit temporibus duobus iudicem & clemē
 וכר אזלו דרתתין זבנין אודע יוכר נפשה לאחיהו
 Ioseph fuit & mittens ipse Ioseph cognatio Pharaoni & iudicem
 ואודע לפרעון טוהבה דיוכר: ושדר הוא יוכר
 & erant cognatione suā & omnem Iacob Patrē suam & accedens
 ואחיהו לאבוהו יעקוב ולכלה טוהבה והון הו
 in Aegypto & descendit animz & quingue septuaginta is natum
 כמנינא שבעין וחמש נפש: ונחת יעקוב למצרין
 & positus in Sichem & translatus est & Patres nostri ipse illic & sepulchro
 שבתתמן הו ואבהתן: ואשתני לשכיבם ואתמיס
 Hemor filijs à argento Abraham fuerat gemēs in sepulchro
 ואבקברא דובן הוא אברהם בכספא מן בני המור:
 iurciurando fuerat quā pollicitus eius rei tempus esset ap. pp. in quō dicitur
 וכר מטי הוא זבנא דטרם דאשתודי הוא כמטותא
 usquequo in Aegypto & psaluit populus fuit multus ipsi Abraham Dei
 ודא לאברהם כני הוא עמא ותקרי במצרין: ער מא
 ipsum erat cognoscēs qui nonis Aegypto in alius rex sumus
 קם מלכא אחרנא על מצרין אונא דלא ידע הוא לה
 & pcepit patres nostros & malē accepit cognationē nrām in & dolose egit Ioseph
 ויוכר: ואצטנע על טוהמן ואבאש לאבהתן ופקד
 viuerent ne infantes eorum ciedi viderent
 ודון משתדן ילודיהון דלא נהון

NOV
 EST
 TU
 A
 IV

10 καὶ ἐρίψεν αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐν ὄψει φαραὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων, καὶ τίθησεν αὐτὸν ἐπὶ Αἰγυπτίων, καὶ ἔλθει πρὸς αὐτὸν. 11 Ἢλθε δὲ ἰακώβ ἐξ ὧν τῶν πλῆθους Αἰγυπτίων καὶ Χαναναίων, καὶ ἦν ἐκεῖθεν πολλοὶ ἄνθρωποι, καὶ ἔχουσι τὸν χρόνον ἐν Αἰγύπτῳ. 12 Ὁ δὲ ἰακώβ ἰδὼν τὸν ἰωσήφ, ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 13 καὶ ἔκλυσε τὸν ἰωσήφ ἐν ὄψει φαραὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 14 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 15 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 16 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 17 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 18 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ. 19 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸν ἰωσήφ.

Deo fuit & charus Moses natus est ipso tempore in eo
 20 בה בובנא הו אתילד מושא ורחים הוא לארדא
 & expositus esset & cum patris sui in domo tribus mensibus & educat⁹ est
 ואתרבי ירהא תלהא בית אבוהי: 21 וכד אשתדמינן
 pro filio sibi & nutruuit eum Pharaonis filia inuenit eum populo suo
 עמרה אשכחה ברת פרעון ורכיתה לה לברי:
 erat & diues Aegyptiorum sapientia in omni Moses & eruditus est
 22 ואתרדי מושא בכלה חכמתא דמצריא ועתריהווא
 ascēdēs annorū quadraginta fili⁹ esset & cum in factis suis etiam indidit suis
 במלוהיא אף בעברוהי: 23 וכד הוא בר ארבעין שנין סלק
 & cōspicit⁹ est Israel filios fratres suos vt inuiseret cor eius in fuit
 הוא על לבה דנסעור לאחוריה בני ישראל: 24 והוי
 & fecit & vltus est eum per vinū qui ducebatur suz profapia filiis ex vnum
 לחד מן בני שרבתה דמתדבר בקטירא ותבערה ועבר
 & putabat eum furerat qui offendēs illum Aegyptium & occidit eū iudiciū ei
 לה דנא וקטלה למצריא הו דמסכל הוא בה: 25 וסבר
 eis daret per manū ipsius q̄ Deus Israel filij fratres eius q̄ intelligeret
 דמסתכלין אחוריה בני ישראל דאלהא באירדה יחב להון
 cum eis visus est alia & die extelkerunt & nō liberationē
 פורקנא ולא אסתכלו: 26 וליוטא אחרנא אתהו להון כד
 diceret cum vt i grām rediret eis erat & suadēs vno cum vnus essent rixātes
 נצין הנון חד עם חד ומפיס הוא להון דנשתינון כד אמר
 vnum vnus estis offendentes quid propter estis fratres viri
 נברא אחא אתון מטל מנא מסכלין אתון חד כחד:
 & dixit se ā repulit eum socium suum erat qui offendēs verō ille
 הו דין דמסכל הוא בחברה דחקה מן לותה ואמר
 nos interficere num & iudicē principem sup nos cōstituit te quis ei
 לה כנו אקימד עלין רישא ודינא: 28 דלמא למקטלן
 Moses & fugit Aegyptium heri interfecisti sicut tu quozis
 בעא אנת איך דקטלת אתמלי למצריא: 29 וערק מושא
 duo ei & fuerunt Madian in terra inquilinus & fuit hunc ad sermonem
 במלתא הרוא והוא מותבא בארעא רמדין והו לה תרין
 Hosāna in sabbatho vnus matutinis filij
 בנין: דיצפריה דחר בשבט דאושענא

20 Eodem tempore natus est Moyses, & fuit gratus Deo: qui nutritus est tribus mensibus in domo patris sui.
 21 Exposito autem illo, sustulit eum filia Pharaonis, & nutruuit eum sibi in filium.
 22 Et eruditus est Moyses omni sapientia Aegyptiorum: & erat potens in verbis & in operibus suis.
 23 Cum autem impleteretur ei quadraginta annorum tempus, ascendit in cor eius vt visitaret fratres suos filios Israel.
 24 Et cum vidisset quendam iniuriam patientem, vindicauit illum. & fecit vltionem ei qui iniuriam sustinebat, percusso Aegyptio.
 25 Existimabat autem intelligere fratres, quoniam Deus per manum ipsius daret salutem illis: at illi non intellexerunt.
 26 Sequenti verò die apparuit illis litigantibus: & reconciliabat eos in pace, dicens, Viri, fratres estis: vt quid nocetis alterutrum?
 27 Qui autem iniuriam faciebat proximo, repulit eum, dicens, Quis te constituit Principem & Iudicem super nos?
 28 Nunquid interficere me tu vis, quemadmodum interfecisti heri Aegyptium?
 29 Fugit autem Moyses in verbo isto: & factus est advena in terra Madian, vbi generauit filios duos.

20 ἐν τῷ αὐτῷ ἑτηρῷ ἐγενήθη Μωϋσῆς, ὃς ἦν ἀγαπῶμενος ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ὁ δὲ ἐτρέφθη ἐν οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
 21 ὅτε ἐπλήθη δὲ αὐτῷ διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ τὸ ἔτος τριῶν μηνῶν, ἐκάλει αὐτὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραὼ, ἡ δὲ ἐτρέφθη αὐτὸν ὡς υἱὸν.
 22 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 23 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 24 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 25 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 26 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 27 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 28 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.
 29 ὅτε δὲ ἐπλήθη αὐτῷ τὸ ἔτος τεσσαρῶν ἐτη, ἀνέβη ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.

FF

30 Et expletis annis quadraginta, apparuit illi in deserto montis Sina angelus in igne flammæ rubi.
 31 Moyſes autem videns admiratus eſt viſum. Et accedente illo vt conſideraret, facta eſt ad eum vox Domini dicens,
 32 Ego ſum Deus Patrum tuorum, Deus Abraham, Deus Iſaac, & Deus Iacob. Tremefactus autē Moyſes, non audebat conſiderare.
 33 Dixit autē illi Dominus, Solue calceamētum pedum tuorum: locus enim in quo ſtas, terra ſancta eſt.

34 Vidēs vidi afflictionem populi mei qui eſt in Aegypto, & gemitum eorum audivi, & deſcendi liberare eos. Et nunc veni, & mittam te in Aegyptum.
 35 Hunc Moyſen, quē negaverunt, dicentes, Quis te conſtituit Principem & Iudicem? hunc Deus Principem & redemptorem miſit, cum manu Angeli qui apparuit illi in rubo.
 36 Hic eduxit illos faciens prodigia & ſigna in terra Aegypti, & in Rubro mari, in deſerto annis quadraginta.

37 Hic eſt Moyſes qui dixit filiis Iſrael, Prophetam ſuſcitabit vobis Deus de fratribus veſtris, tanquam me, ipſum audietis.

in deſerto ei viſus eſt annos quadraginta illic ſibi impleviſſet & cetera
 30 וְכִּי מָלְאָה לְהָאֱלֹהִים אֶתְּמֹנֶת שְׁנֵי אַרְבָּעִים שָׁנָה אֶתְּחַזֵּי לְהָאֱלֹהִים בְּמִדְבָּר
 & cetera in rubo qui ardebat in ignem Domini Angelus Sinai mon-
 31 וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מִי אֲנִי וְאֵלֹהִים אֶעֱבֹד
 & cetera in voce Domini ei
 32 אֲנִי אֲנִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיִּרְעַב מֹשֶׁה לְפָנָיו
 & cetera non Moſes eſſet tremens & cum & Iacob & Iſaac Abraham
 33 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲדֹנָי
 & cetera ſolue Dominus ei & dixit viſionem vt intueretur erat an-
 34 אֲדֹנָי הוּא דְנַחֲרוּר בְּחֻוּוֹ: וַיֹּאמֶר לְהָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהָאֱלֹהִים
 & cetera eſt ſancta in qua tu ſtas enim terra pedibus tuis & calcatur
 35 אֲדֹנָי מִן־רִנְלִיק אֶרְעָא נִיר דְקָאִם אַנְתָּ בְּהָאֱלֹהִים קְדִישָׁא הוּא:
 & cetera audivi gemitus eius q eſt in Aegypto populi mei oppreſſionē vidi vidēdo
 36 מְחֻוּוֹא הוּוּת אֹרְלִצְנָה דְעַמִּי דְבְּמִצְרַיִם וְתַנְהוּתָה שְׁמַעַת
 & cetera in Aegyptum mittam te veni & nunc eos vt liberem & deſcendi
 37 וְנִתְתִּית דְּאֶפְרוֹק אֲנִן וְהֵשָׁא תָא אֲשַׁדְּדִךְ לְמִצְרַיִם:
 & cetera ſup nos conſtituit te quis dicerent cum quē negaverat Moſem hunc
 38 לְהָנָא מוֹשֶׁה דְכִפְרוּ בְּהָאֱלֹהִים אֲקִימְךָ עַלְיָן
 & cetera miſit & liberatorē principem Deus hunc ipſum & iudicem principem
 39 וְהֵשָׁא וְרִנְלִיק לְהָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק אֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁדֵר
 & cetera hic eſt in rubo ei q apparuerat illius Angeli per manu ei
 40 לְהוֹן לְהוֹ אֲבִידִי מִלְּאֲבָא הוּוּ דְאֶתְחַזֵּי לְהָאֱלֹהִים בְּכַסְנֵינָא:
 & cetera in terra & virtutes & miracula ſigna facit dum eos qui eduxit
 41 דְאֶפְרוֹק אֲנִן כְּדִ עֲבַד אֶתְוֹתָא וְתַדְמַרְתָּא וְנִכְרוּתָא בְּאֶרְעָא
 & cetera quadraginta annis & in deſerto careoſo & in mari Aegypto
 42 וְנִתְתִּית וְבִימָא דְסוּרִי וְבְּמִדְבָּרָא שְׁנֵי אַרְבָּעִים:
 & cetera Candidatorum ſabbatho

דְּשַׁבְּתַתְּ דְּהוּרָא
 vobis ſuſcitabit Prophetam Iſrael filiis qui dixit ille Moſes hic eſt
 43 הוּוּ מוֹשֶׁה הוּוּ דְאֶמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּנִבְיָא נְקִיִּים לְכוּן
 & cetera audiat eum ſicut me fratris vris ex Deus Dominus
 44 מְרִיא אֱלֹהָא מִן אַחִיכוּן אֲבוּתִי לְהָאֱלֹהִים תְּשַׁמְעוּן:

NOV
 EST
 TU
 A
 IV.

30 & πληρωθῆντων ἐστὶ πωσα ἐλάκοντα, ὡφθῆν ἀπέλασεν τῆ ἡμέρῃ ἢ ὅρουσιν ἀγγελοσ κωελῆσ ἐσ φλογῆσ ἰσῆλ
 31 ὁ δὲ Μωϋσῆσ ἰδὼν ἡ θεῶσ μωσῆσ τὸ ὄραμα. ἀερεσσερζῆμῆρῃ δὲ αὐτῷ κατανοῶσασ, ἡ ἡσῆσ φωνῆσ κωελῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ
 32 ἐγὼ ὁ θεὸσ ἔσθῃ πατῆρῃσ σου ὁ θεὸσ Ἀβραάμ, ὁ θεὸσ Ἰσαάκ, ὁ θεὸσ Ἰακώβ. ἐλθῆσ μωσῆσ δὲ ἡ ἡσῆσ φωνῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ
 33 ἰν ἐπῆμα κατανοῶσασ. 33 εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κωελῆσ, ἡ δὲ σὸσ τὸ ἰσῆσ δῆμα ἔσθῃ πατῆρῃσ σου ὁ θεὸσ ἰσῆσ φωνῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ
 34 ἰδὼν εἰδὼν τῷ κωελῆσ τῷ δαοδ μωσῆσ τῷ ἐν Λιγυστῆσ, ὁ τῷ σῆσ μωσῆσ ἀπέλασεν ἡ κωελῆσ, ὁ κωελῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ
 35 κατέστησεν ἀφῆρτα ἡ δῆσῆσ τῷ σῆσ ὁ θεὸσ ἀφῆρτα ἡ λυτῆρ τῷ ἀπέλασεν ἐν Ἀερεσσερζῆμῆρῃ τῷ ὄφθῆσ ἀπέλασεν
 36 εἶπῆσ δὲ ἡ ἡσῆσ φωνῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ τῷ σῆσ τῷ σῆσ μωσῆσ ἐσ τῷ Λιγυστῆσ ἡ ἐσ τῷ σῆσ μωσῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ
 37 ἡ δὲ σὸσ τῷ Μωϋσῆσ ὁ εἶπῆσ τῷ σῆσ ἡσῆσ φωνῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ τῷ σῆσ ἡσῆσ φωνῆσ ἀερεσσερζῆμῆρῃ
 ὁ θεὸσ ἡμῶσ ἐσ τῷ ἀερεσσερζῆμῆρῃ ὡσ ἡμῆσ.

loquens illo Angelo cum in deserto in congregatione qui fuit hic est
 38 הנו דהוא בכנושתא כמדברא עם מלאכא הו דמלל
 sermons qui excepit eis est Sinai in monte Patribus nris & cum eo erat
 הוא עמה ועם אבהתן בטורא דסיני והווי דקבל מלא
 sed patres nostri ad eū mēse aduertere uoluerūt & nō daret quos nobis uiuos
 חיתא דלן נתל; 39 ולא עבדו למתדניו לה אבהתן אלא
 dicerent eū in Aegyptum reuersi sunt & cordibus suis dereliquerūt eū
 שבקוהו ובלכותהון הפכו להון למעריץ; 40 כר אמרין
 huic quia ante nos qui cant Deos nobis fac ad Aaron
 לאהרון עבד לן אלהא דנאולון קדמין מטל דהנא
 acciderit quid scimus non Aegypti terra de qui eduxit nos Mose
 מושא דאפקן מן ארעא דמעריץ לא ידעינן מנא הויהו;
 idolis sacrificia & sacrificauerunt illis in diebus vitulum illis & fecit
 41 ועבדו להון ענלא ביומנא הנון ודכוהו דכחא לפתכרא
 & tradidit Deus & auersus est manuum suarū in opere eorū & oblectantes
 ומתבסמין הווי בעבד אידיהון; 42 והפך אלהא ואשלם
 in libro scriptum est sicut cali exercitiibus seruientes ut essent eos
 אנון דנהוון פלהון להילותא דשמיא איך דכתוב בכתבא
 sacrificia aut victimas in deserto annis quadraginta num Prophetarum
 דנביא למא ארכעיין שנין במדברא נכסמא או דכחא
 tabernaculum portastis sed Israel filii mihi obtulistis
 קרבנתן לי בני יסוריל; 43 אלא שקלתון משכנר
 ut effecis quas fecistis imagines Repham dei & sidus Moloch
 דמלכום וכוכבא דאלהא דרפן דמותא דעברתון דתהוון
 Babylonem trans transferem vos eas adorantes
 סגדין להון אשניכון להל מן כבל;
 & baptismo Dei de genitrice
 דילדרת אלהא ודמעבודיתא
 fuit in deserto patrum nrōrum Testimonii tabernaculum ecce
 44 הא משכנא דסהדותא דאבהתן כמדברא איתוהי הוא
 ad similitudinē ut faceret illud Mose cum glouct fuerat is praeceperat sicut
 איך מא דפקד הו דמלל עם מושא למעבורה ברמותא
 quā ei ostenderat
 דחוויה;

38 Hic est qui fuit in Ec-
 clesia insolitudine, cum an-
 gelo qui loquebatur ei in
 monte Sina, & cum patribus
 nostris: qui accepit uerba vi-
 tae dare nobis.
 39 Cui noluerunt obedire
 Patres nostri: sed repulerunt,
 & auersi sunt cordibus suis
 in Aegyptum, dicentes ad
 Aaron.
 40 Fac nobis deos qui pre-
 cedant nos: Moyfi enim huic
 qui eduxit nos de terra Aeg-
 ypti, nescimus quid factum
 sit ei.
 41 Et vitulum fecerunt in
 diebus illis, & obrulerunt
 hostiam simulachro, & latta-
 bantur in operibus manuum
 suarum.
 42 Conuertit autem Deus,
 & tradidit eos seruire militie
 cali, sicut scriptum est in li-
 bro Prophetarum: Nunquid
 victimas aut hostias obruli-
 stis mini annis quadraginta
 in deserto, domus Israci?
 43 Et suscepistis tabernacu-
 lum Moloch, & sidus dei ve-
 stri Repham, figuras, quas
 fecistis, adorare eas. Et trans-
 feram vos trans Babilouem.
 44 Tabernaculum testi-
 monij fuit cum Patribus no-
 stris in deserto, sicut disposuit
 illis Deus, loquens ad Moy-
 sen, ut faceret illud secundum
 formam quam viderat.

38 Ἦς ἐστὶν ὁ ἄγγελος ὁ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινῶ, καὶ μετὰ
 πατέρων ἡμῶν, οἳ ἐδέξαντο τὸ λόγον τῶν δούλων αἰ ἡμῶν. 39 Ὅτε ἐβλήθησαν ὑποκόμοι γὰρ ἔχοντες οἱ πατέρες ἡμῶν, οἱ
 ἀποστῆναι, καὶ ἐστρέψθησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον. 40 εἰπόντες τῷ Ααρὼν, πείνησον ἡμᾶς θεοίς,
 ὡς προσεβόησαν ἡμῶν. 41 καὶ ἐποίησαν βεὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἠνέχεον αὐτὸν ἐν ἡμέραις αὐτοῦ.
 42 καὶ ἐποίησαν εἰδωλὸν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἠνέχεον αὐτὸν ἐν ἡμέραις αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν εἰδωλὸν ἐν
 ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. 43 καὶ ἐποίησαν εἰδωλὸν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν εἰδωλὸν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν
 εἰδωλὸν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. 44 Ἦς ἐστὶν ὁ ἄγγελος ὁ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινῶ, καὶ μετὰ
 πατέρων ἡμῶν, οἳ ἐδέξαντο τὸ λόγον τῶν δούλων αἰ ἡμῶν.

45 Quod & induxerunt, suscipientes patres nostri cum Iesu in possessionem gentium, quos expulit Deus a facie patrum nostrorum, usque in diebus David.

46 Qui inuenit gratiam ante Deum, & petiit ut inueniret tabernaculum Deo Iacob.

47 Salomon autem edificauit illi domum.

48 Sed Excelsus non in manufactis habitat, sicut per Prophetam dicit.

49 Caelum mihi sedes est: terra autem scabellum pedum meorum. Quam domum edificabitis mihi, dicit Dominus? aut quis locus requietionis meae est?

50 Nonne manus mea fecit haec omnia.

51 Dura ceruice, & incircuncisi cordibus & auribus, vos semper Spiritui sancto resististis: sicut patres vestri, & vos.

52 Quem Prophetarum non sunt persecuti patres vestri? Et occiderunt eos qui pronuntiabant de aduentu Iusti, cuius vos nunc proditores & homicidae fuistis?

53 Qui accepistis Legem in dispositione Angelorum, & non custoditis.

54 Audientes autem haec discabantur cordibus suis & stridebant dentibus in eum.

cum patres nri introduxerunt introducendo etiam tabernaculum ipsum & illis illis gentibus ex hereditate Deus eis qua dedit in terram Iacob

David ad dies usque & deportatus est eorum conspectu ab eis ut inueniret & petiit Dei in conspectu misericordiam qui iaucauit in

et edificauit autem Salomon Iacob Deo tabernaculum: Propheta ait sicut manuum in opere habitat non & Altissimus

et in auditu suo in cordibus suis circumcisione & aliquid coniecit

in omni vos & in auditu suo in cordibus suis circumcisione & aliquid coniecit

et cum interemisistis prodidistis quem per manus legem & recepistis

et cum interemisistis prodidistis quem per manus legem & recepistis

et cum interemisistis prodidistis quem per manus legem & recepistis

et cum interemisistis prodidistis quem per manus legem & recepistis

et cum interemisistis prodidistis quem per manus legem & recepistis

NOV
TEST
AM
IV

45 ου και εισηγαγον ενα δεξιαυτοι οι πατερες ημεις εν τω Ιησου εν τη κατασκευη του εδουλου, ως εδωκεν ο θεος το κληρονομα του πατρων ημων, εως του ημερων Δαuid. 46 ος ουρε χριστεν ονωπιου του θεου, και ητεσαν δια του σκλωμα του Ιακουβ. 47 Σολομων δε οικοδομησεν αυτου οικον. 48 ου υπηρχεν ο υψιστος εν χριστη τοις ισραηλ, και ουκ εσθραθησεν αυτοις. 49 ο υψιστος μου ερωτες, η δε ηχη του πνευματος του κυριου εν τω αυτην ουκουσεν μοι, λεγων, η υς της κατασκευης μου, 50 υπηρχεν η χριστη μου επι τοις πατερας, ως οι πατερες υμων και υμεις. 52 υνα ουν πεποιησεν εν εδουλου οι πατερες υμων, και αυτοις ουκ εσθραθησεν αυτοις, ουκ εσθραθησεν αυτοις, ουκ εσθραθησεν αυτοις. 53 η δε εστιν η χριστη μου εως εδουλου, ουκ εσθραθησεν αυτοις, ουκ εσθραθησεν αυτοις, ουκ εσθραθησεν αυτοις.

55 *suspexit Sanctitatis & Spiritu fide esset plenus eum & ipse*
 והו כד מלא הוא הימנותא ורוחא דקודשא חר
 à stare eum & Iesum Dei gloriam & vidit in celos
 בשמיא והוא תשבותה דאלהא ולישוע כד קאסמן
 56 *apertos celos ego video ecce & ait Dei dextera*
 וימנא דאלהא : ואמר הא הוא אנה שמיא כד פתיחין
 & clamantur Dei dextera à stantem hominis & Filium
 ולכרה דאנשא כד קאסמן וימנא דאלהא : 57
 omnes in eum & irruerunt aures suas & obturrarunt alta voce
 בקלא רמא וסברו אדניהון ונומו עלוהי כלהון :
 & illi eum erant & lapidantes ciuitatem extra eiecerunt eum & obprehēderūt
 58 *ad vestimenta sua posuerūt in eū gtestati sunt*
 ואחדו אפקוהי לבר מן טדינתא ורנמין הו ליה ואליין
 vnus adolescentis pedes ad vestimenta sua posuerūt in eū gtestati sunt
 דסהרו עלוהי סמו נחתיהון לות רגלוהי דעלימאחד
 eum & Stephanum eum erant & lapidantes Saulus qui vocabatur
 דמתקרא שאול : 59 *genus posuisset & cum spiritu meī suscipe Iesū Dnē noster & diceret precaretur*
 מצלא ואמר מרן ישוע קבל רוחי : 60 *hoc eis status ne Dnē noster & dixit alta voce clamauit*
 קענא בקלא רמא ואמר מרן לא תקים להון הוא
 obdormiuit dixisset hoc & cum peccatum
 חתימא וכד הרא אמר שכב :

8 caput קפלאון

& facta est hēci eius erat & consentiens erat cupiens autem Saul
 שאול דין צנא הוא ומשותף הוא בקטלה והוא הוא
 & dispersi sunt quz in Ierusalem in ecclesia magna persecutio die in illo
 בהו יומא דרופיא רבא לעדתא דכאורשלם ואתברו
 Apostolos præter Samaritanos inter & etiam Iudæe per pagos omnes
 כלהון בקוריא דיהוד ואף בית שמריא לבר מן שליחא
 fideles viri Stephanum sepelierūt ipsam & collegerūt tantum
 בלחור : 2 *vehementer super eum & planxerunt*
 ואתאבלו עלוהי דורבאית :

55 *Cum autem esset plenus Spiritu sancto, intendens in celum, vidit gloriam Dei, & Iesum stantem à dextris virtutis Dei.*
 56 *Et ait, Ecce, Video celos apertos, & Filium hominis stantē à dextris virtutis Dei.*
 57 *Exclamantes autem voce magna, continuerunt aures suas, & impetum fecerunt vnanimiter in eum.*
 58 *Et eicientes eum extra Ciuitatem, lapidabant: & testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus.*
 59 *Et lapidabant Stēphanum inuocantē, & dicentem, Domine, Iesū suscipe spiritum meum.*
 60 *Positis autem genibus, clamauit voce magna, dicens, Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormiuit in Domino.*

CAP. VIII.

1 *S A V L V S autem erat cōsentiens neci eius. Facta est autem in illa die persecutio magna in Ecclesia, quz erat Ierofolymis, & omnes dispersi sunt per regiones Iudæe & Samariæ, præter Apostolos.*
 2 *Curauerunt autem Stephanum viri timorati, & fecerunt planctum magnum super eum.*

55 *ὁ πλήρης δὲ πνεύματος ἐβλεψάτω τὸν οὐρανὸν, εἶδε δὲ τὸν θεὸν καὶ Ἰησοῦν ἐστῆτα ἐκ δεξιῶν τῆς θεοῦ.* 56 *καὶ εἶπεν, ἰδοὺ οὐρανοὶ ἀνοίχθησαν, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου ἐστῆτα ἐκ δεξιῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.*
 57 *καὶ ἅμα ἐκείνην ὥραν ἐβόησαν ὅλη οὐσία, καὶ ἑκέντησαν τὰ ἄκρα τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἕστησαν περὶ τῶν ποδῶν τοῦ νεότητος καλοῦσαυτοῦ Σαῦλου.* 59 *καὶ ἠλάλησαν ἐπὶ τῷ Στεφάνῳ, ὅτι κατέλαλε κατὰ τὸν θεόν, καὶ λέγοντες, κύριε Ἰησοῦ, δεῖξαι τὸ πρὸς μὴ μόνον ἡμῶν ἁμαρτήματα.*

Κεφ. η.

1 *Σαῦλος δὲ τὸν Στεφάνον ἐκέντησε καὶ ἐπέσειπεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἕστησαν περὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πόλεως.*
 2 *καὶ ἕστησαν περὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πόλεως, καὶ ἕστησαν περὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πόλεως.*

